

Pärups Bygdegård

En kort historik av Nils-Martin Andersson

Utgåva 2017-12-02

Använda förkortningar:

BGF, Bygdegårdsförening

JUF, Jordbrukare Ungdomens Förbund

NTO, står för Nationaltemplarorden

SLU, Svenska Landsbygdens Ungdomsförbund föregångare till CUF Centerpartiets ungdomsförbund

u.p.a., utan personligt ansvar är en äldre juridisk term som använts av bland annat ekonomiska föreningar, för att deklarerat att medlemmarna inte ansvarar för föreningens skulder vid en konkurs, utöver den medlemsinsats varje medlem betalat in till föreningen.

Statens nämnd för samlingslokaler etablerades i början av 1940-talet, idag administreras motsvarande av Boverket.

Förord

Det har tidigare aldrig gjorts något försök att sammanställa en historik över Pärups Bygdegård och dess företrädare. Ämnet är mycket stort och när jag nu vill göra ett försök har jag starkt begränsat omfattningen. Detta är inte på långt när någon fullständig sammanfattning av Bygdegården som har använts i snart etthundra år. Jag vill också framföra ett hjärtligt tack till samtliga personer som på ett mycket hjälpsamt och intresserat sätt har berättat för mig om olika händelser som har utspelats i och omkring Bygdegården.

Oderup i december 2017

Nils-Martin Andersson
nma@telia.com

Inledning

Östra Sallerups J.U.F.-avdelning startades den 26 december 1924, dess förste ordförande var handlanden Nils Andersson Bessinge.

1930-talet var föreningsbildandets tid och Gustav V var kung i Sverige. Minnena från första världskriget började avklinga och framförallt ungdomarna såg behov av ideella föreningar. Människor av samma kategori eller med gemensamma intressen tydde sig till varandra och bildade föreningar. I kollektivet fick medlemmarna en känsla av samhörighet och trygghet. Gemensamt för alla dessa föreningar var, att man led brist på samlingslokaler med tillräckligt stora utrymmen. Men detta var en tid med ringa tillgång på kontanter, vilket i sin tur hade det goda med sig, att normalt konkurrerande föreningar tvingades samsas om det ekonomiska. Att på detta sätt nödgas stödja varandra kunde i många fall leda till större förståelse och mindre konfrontation.

JUF föreningen i Östra Sallerups kommun tog i början av 1930-talet initiativ till byggandet av en bygdegård. År 1936 inköptes ett markområde på 1500 m² för 500:-. En byggmästare från bygden anlätades för att uppföra byggnaden som hade måtten 19,25 x 9,65 m utvändigt mått. Bottenvåningen har en stor sal på 130 m² vidare finns kök, förstuga och ett klubbrum. I källaren inreddes bastu, vilket blev mycket uppskattat i bygden. På ovanvåningen finns en mindre bostad åt vaktmästaren. Den totala kostnaden uppgick till 15 000:-. Idag är det vardagliga namnet Pärups bygdegård eftersom den är placerad i denna by som vid uppförandet tillhörde Östra Sallerups kommun. Föreningslivet har under senare år genomgått stora förändringar vilket har medfört att JUF inte längre är med i arbetet med bygdegården som numera sedan 1982 är ansluten till Bygdegårdarnas Riksförbund samt Skånes Bygdegårdsdistrikt.

I början av december månad 1937 invigdes den nyuppförda bygdegården. I gamla protokoll och ännu bättre i årsredogörelserna finns dokumenterat att danstillställningar dominerade fram till mitten av 1950-talet. Enligt synbarligen vederhäftiga uppgifter "är det många kontakter som tagits i detta hus som sedan blivit äktenskap". Frånsett dessa behjärtansvärda sammankomster har Bygdegården under hela tiden uthyrts till ett otal olika föreningar och enskilda för sammanträden, samkväm och festliga tillfällen. Det har förekommit folkdans, gymnastik- och kultur-uppvisningar, auktioner av olika slag, utställningar och demonstrationer samt bingospel. Bygdegården har överhuvudtaget fått en verklig allsidig användning alltifrån kommunalfullmäktigesammanträden till förrättande av borgerliga begravningsakter. Bygdegårdens ökade popularitet ledde ganska snart till krav på modernisering och därmed ombyggnad. Redan under 1950-talet aktualiserades frågan om centralvärme. År 1952 upphörde Östra Sallerups landskommun och ingick som en del av Långaröds storkommun. Den nya storkommunen var positiv till inrättande av toaletter i källaren, ett arbete som krävde stora utgrävningar från källarplanet. 1969 blev Långaröds storkommun sammanslagen med Hörby köping, denna konstellation varade till 1971 då nuvarande Hörby kommun bildades. Boverket och Hörby kommun har under de efterföljande åren varit mycket positiva till stöd för handikappanpassning och genomgripande renoveringar. All verksamhet i vår Bygdegård går ut från ideellt arbete. Ideell, en verksamhet som bedrivs på ett organiserat sätt utan vinstintresse för ett gott allmännyttigt syfte.

Stora förändringar har skett då befolkningen halverats på 50 år i bygden. Den största förändringen var på 1960-talet då mejeri, affär och bageri upphörde. På 1980-talet lades skolan och kvarnrörelsen ner.

Ordföranden genom åren har varit

Ernst Rosenberg 1937-1943

Arvid Dahlin 1944-1947

Knut Persson 1948-1964

Jan Borg 1965-1971

John W. Nilsson 1972-1976

Anders Gustavsson 1977-1979

Arne Andersson 1980-2010

Vakant 2011

Lotta Rafstedt 2012-

Vaktmästare genom åren har varit

Evy Åberg och Lennart Ekdahl Pärup 1937-1947

Evy och Thore Nilsson 1948-1962

Karl Olsson 1962-1963

Klas Kvist

Marianne Olsson och Agne Svensson 1968-1969

Evy och Lennart Ekdahl 1970-1974

Hans Östberg 1974-1982

Ann-Marie Persson 1974-, hyresgäst

Ragnhild Johansson 1983-1997

Margareta Jönsson 1997-2015

Sara Jönsson 2015-

Orkestrar och spelmän som har spelat i Bygdegården

1950-60 Ramonas, Thore Häggs, Carganza

Brunstorp från Björnstorp

Ivar Persson Önnköping

Kurt Johansson Bessinge

Erik i Kölleröd

Bertil i Huggelseke

Några viktiga årtal i Bygdegårdens historia.

1930-talet,

Beslut om andelsteckning.

Andelsbevis tillhörande Albert Andersson, Oderup.

1934,

Vid sammanträde med andelstecknarna beslutades att bilda Östra Sallerups J.U.F:s Bygdegårdsförening u.p.a., förslag på stadgar upprättades och styrelse valdes. Fem styrelseledamöter valdes för tiden till första ordinarie föreningssammanträde år 1938. Vid konstituerande fick styrelsen följande sammansättning:

Ordförande	- lantbrukare Ernst Rosenberg, Östra Sallerup
Vice ordförande	- kvarnägare Kalle Bengtsson, Bjälkhult
Sekreterare	- lantbrukare Gunnar Persson, Råby
Vice sekreterare	- lantbrukare Albert Andersson, Oderup
Kassör	- lantbrukare Ernst Andersson, Bessinge

För samma tid valdes fem suppleanter:

Hushållerskan Hanna Gustafsson, Bessinge

Fröken Elin Andersson, Gummarp

Lantbrukare Arvid Dahlin, Grankarp

Lantbrukare Ernst Olsson, Grankarp

Lantbrukare Ivar Sandgren, Pärup

1936,

Vid J.U.F:s årsmöte den 12 januari 1936 tillsattes en byggnadskommitté bestående av J.U.F:s styrelse jämte E. A. Hansson Östra Sallerup, Arvid Dahlin Grankarp och Anders Gustafsson Bessinge.

Vid möte den 28 mars 1936 antogs kommitténs förslag att inköpa en skogsdunge på 1 500 m² belägen intill vägen mot Killeröd för 500:- av lantbrukare Sven Olsson Pärup. Bygdegården skulle byggas på en hög plats mitt i kommunen.

1937,

Byggmästare Gustaf Nilsson Bessinge uppförde byggnaden för 15 000:-

Bygdegården invigdes den 1 december.

Den lokala NTO föreningen var från början intresserad av att långsiktigt hyra bygdegården för deras sammankomster.

Beslut att på bortre delen av tomten uppföra ett ekonomihus inrymmande klosetter och upplagsrum.

1938,

Bastubad vuxen 25 öre och barn 15 öre.

1940,

Vid årsstämman informerades om den rådande bristen på kol och at bränsleförsörjningen skulle ordnas på bästa sätt.

Militären tar över Bygdegården och använder den som logement.

Nedan eftermäle från sammanträde 8 april 1940 av Gunnar Persson, Dala.

EFTERMÅLE TILL Ö SÄLLEKUPS J.U.F:s STUDIECIRKELS SISTA SAMMANTRÄDE DEN
8 april 1940.

DET var en ödesmättad kväll, inte därför att det var vår studieci-
kels sista sammanträde för terminen, utan fastmer därför att kriget låg i luften
sedan ett halvår tillbaka. Nazismens åskor hade rullet och gastkrammat Europa,
och vi här ute på landsbygden såg med fasa på vad som hände, fast vi var i mångt
och mycket ~~mycket~~ litet underättade, nog hörde vi vad radion hade att förtälja
i sine sparsamma nyheter, tidningarna var i viss mån censurerade, utom vår egen
ortstidning Nellersta Skåne. Men vi förstod ändå innebörden av att jaget var all-
varligt. Våra cirkelmöten hölls i Pärups bygdegård, som blivit ett slags kultur-
centrum för bygden, militären hade ännu inte lagt beslag på denna byggnad för
logement, vilket senare blev fallet.

* Cirkelns möten var alltid välbesökta, och vårt ämne för denna
vinter hade varit "Trädgårdsskötsel", och denna kväll skulle vi ha avslutning
med extra liten intern fest, kaffe med dopp. Vi var några pionjärer som var med,
vi som en gång hade varit med om att bilda denna cirkel den 25 okt 1925, efter
ett föredrag av den kände folkbildaren Per Jonsson i Broby, detta hände i Bessin-
ge skyttehem, jag var då endast 17 år gammal. Och det var ett ödets nyck att
just vi gamla veteraner fick vara med på det sista sammanträdet.

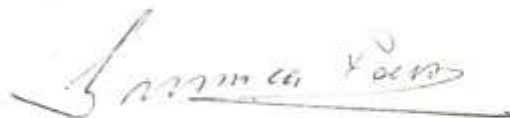
Stämningen denna sista möteskväll var tryckt, och vi kan säga
långt under nollpunkten, man visste inte vad man skulle tro om framtiden, allt
såg på något sätt mörkt och dystert ut, ännu hade vi inte haft mörkläggnings-
utan ljusen plirrade vänligt från stugfönstren när man körde till studiemötet,
någon gårdslampa var tänd i förvärvällan, och upps i lufthavet hördes snabba
vingslag, det var fredliga rymdfarare på väg till sina sommarvästen i norr.
Så blev det kaffe, fru Evy Ekdehl bjöd på tårter, för att förhöja stämningen,
men tankarna kunde inte lämna oss---, kriget- och vårt resonemang kom in på
regimen i Tyskland, alla var emot denna våldsmetod, utom en av studienedlem-
marna, han tog öppet parti, men han fick mothugg, vi kunde inte godtaga vare
sig våld eller underkastelse.

Så var det dags att bryta upp, då tittade mannen på klockan, och föreslog att vi skulle gå med honom hem och höra på de tyska nyheterna som lästes på svenska i radion, vi accepterade, kommentatorn som med smort munläder förhålligade tyskland för vad de företog sig. Efter ett god natt Sweden av hakvömmen, med en underton som verkade tvetydig. Vår värd reste sig och sade: I morgon mina vänner, så kanske sitter det kanske en tysk major som befälhavare på Radiostationen uppe på bostället på fälad. Vi studsade till och tittade på varandra. Vad visste denna man, eller vad menade han?

Så körde vi hem, och på Ö Sallerups kyrkbacke stannade vi, för att titta på ljusknipporna som spelade på himlen i väster och i söder, det var strålkestare ute längs våra kuster, vi hörde en flygmaskins antonings surr som kom någonstans ifrån, och den klarröda rubinen uppe på radiomasten lyste som ett utropstecken emot skyn, en ljuskskad kom regelbundet långt ut från horisonten det var flygfyrarna på Gällaberg och uppe i Göinge, de påminde oss om inrikesflygets färdvägar. En av de yngre medlemmarna, som nyss gjort sin värnplikt sade: Jag undrar just vad han menade med den där majoren på radiostationen---, i så fall då åker vi ut i fält. Vi skildes åt denna ödesdigra kväll ovetande vad som skedde i våra grannländer. Sönnen tog sitt, och det blev den 9 april, dagen var vacker solen lyste över markerna, lärkan sjöng och sådesbräken hoppade där hemma på Hovgårdsmälla, som den alltid gjort detta datum. De första nyheterna kom via etern: "Tyskarna har ockuperat Danmark och Norge---. Då förstod vi innebörden med den tyske majoren!

Och vår studiecirkels öde varlyktat, tiderna har förändrats, och en ny tid bröt in över vår bygd, det blev beredskap och hårda tider, mörkläggning och månen blev den enda lyktgubben som lyste på natthimlen, landskapet blev med ens tyst, inga glada ungdomar skrattade mera vid vägskålen eller vid träffen på mjölkborden, den ideella verksamhetens tid var förbi, för att kanske aldrig mer komma tillbaka?

Dala Askeröd 10 Juli 1969.

Gunnar Persson

1941,

Under fem veckor hyr Östra Sallerups skolkök, klubbbrum, kök samt källare. Detta upprepades under kommande och näst kommande år.

Badavgiften höjs till 35 öre för vuxen.

1942,

Förslaget att installera automattelefon bordlades.

Badavgiften höjs till 40 öre för vuxen och 20 öre för barn.

1943,

Föreningens förste ordförande Ernst Rosenberg avgår och ny ordförande blir Arvid Dahlin Grankarp.

1947,

Skärmbildsundersökning inrättas för kommunens invånare.

1948,

Ordförande Arvid Dahlin avgår och ny Knut Persson tillträder.

1948,

Yttertaket förses med eternitplattor och elektrisk spis installeras i köket.

1950,

Förstärkning av byggnadens spännstol för att förhindra långväggarnas förflyttning utåt.

1951,

Albert Andersson avgår som vice sekreterare.

1952,

Östra Sallerups landskommun upphör och ingår i Långaröds storkommun.

1953,

Parkeringsplats mitt emot bygdegården arrenderas av Hugo Jönsson.

1955,

Fasaden förnyades och huset tilläggsisolerades.

1956,

Värmekaminerna hade blivit utdömda för fortsatt användning. Värmeledningsanläggning för olja, ved och koks installerades av Birger Larsson Vallarum för 9 300:-

Vattenpumpen blir utbytt.

1957,

Vissa andelsägare gör påstötningar om ändring av bygdegårdsförenings stadgar, förslaget på föreningens firma är Pärups Bygdegård ekonomisk förening u.p.a. Vid extra föreningsstämma samma år framkom det att ändring föreningens firma inte är möjlig. Under tiden hade ett brev skickats till Jordbrukare-Ungdomens Förbund.

JORDBRUKARE-UNGDOMENS FÖRBUND
PARTIPOLITISKT NEUTRAL, STATSUNDERSTÖDD RIKSORGANISATION FÖR LANTUNGDOMSRÖRELSEN
BESKYDDARE: H. M. KONUNGEN

JORD OCH UNGDOM
Organ för Jordbrukare-Ungdomens Förbund
Postadress Box 190 49, Stockholm 19
Tel. 32 27 79 — Postgirokonton 101 43

J. U. F. ARBETAR FÖR: ökat yrkesintresse hos jordbrukareungdomen och växande yrkeskicklighet, stärkandet av lantungdomens hemkänsla och hembygdskärlek, ökat intresse för fysisk fostran, skapandet av glädje och vrenad på Sveriges landsbygd på grundval av välskötta samhälle mellan dess inbyggarna, ett förhöjdt nöjesliv och ett gemensamt måttidigt bildningsarbete.

J. U. F. ARBETAR GENOM lantungdomen och bygger på ungdomens självverksamhet: egna företag inom jordbruk och skogsbruk, tävlingar i olika arbetsgrenar inom jordbruk, skogsbruk och lant-hem, hembygdsstudier, studiecirklarverksamhet, hemsittid, sång och musik, lek och idrottsövningar, sunda och guda nöjen samt initiativ till och i mån av krafter utförande av för bygden gagnande företag av olika slag.

Ö. Sallerups JUF:s Bygdegårdsförening
c/o Knut Persson
Gummarp
Ö. SALLERUP

STOCKHOLM 19 den 13 mars 1957
Tullgatan 29

Med anledning av Eder skrivelse av den 4 mars ber vi få meddela, att JUF:s förbundsorganisation för sin del icke motsätter sig en ändring av Eder förenings stadga i enlighet med av Eder översänd text.

Vårt förbund ber att få begagna tillfället att ge uttryck åt sin uppskattning av det arbete som hitintills nedlagts för till-skapandet och uppehållandet av en bygdegård i Ö. Sallerup.

Det är förbundets övertygelse, att Bygdegården allt framgent skall fylla en betydande uppgift för bygden och dess ungdom. Förbundet vill därför framföra sin välgångsönskan till Bygdegårds-föreningen, när den nu under förändrade betingelser fortsätter sin verksamhet.

För Jordbrukare-Ungdomens Förbund

Olef Sandholm

LÖSEN: För ungdomen — genom ungdomen

Svar från Jordbrukare-Ungdomens Förbund beträffande stadgeändring.

1957,

Byggnadens ytterväggar får beklädnad av sidiplattor.

JUF:s emblem jämte årtal sätts upp i stora salen.

Vattenbrunn borras på fastigheten.

1967,

Från hallen grävs ut för trappnedgång till källaren där toaletter inrättades.

Kostnadsförslag och ritningar uppgjordes men det visade sig snart att det skulle bli mycket dyrare än beräknat.

1969,

Långaröds storkommun blir sammanslagen med Hörby köping.

1971,

Hörby kommun bildades.

1972,

Vattenfilter installeras.

1974,

Oljetank installerades i källaren.

1981,

Ny köksinredning och vitvaror installerades.

1982,

Utfördes modernisering till största delen av styrelsen själva. Målning utvändigt utfördes av styrelsen.

Bygdegårdsföreningen blir den 3 december medlem i Bygdegårdarnas Riksförbund.

1983,

Nedan Långaröds 4H-krets – 25 år av Torsten Persson.

Långaröds 4H-krets - 25 år

Jordbrukare Ungdomens Förbund - JUF - Unga Odlare - 4H -
olika namn på samma ideella och opolitiska Föreningsrörelse för ungdom.

När Långaröds 4H-krets nu firar 25-årsjubileum vill jag något beröra
dem alla.

Dagens 4H-verksamhet har djupa rötter i den mellansvenska bygden.

Ö Sallerups JUF-avdelning bildades enligt uppgift år 1924 och bedrev
verksamhet för äldre landsbygdsungdom i 20 - 25 årsåldern genom förenings-
möten, studiecirklar, kurser m.m. År 1937 byggdes JUF:s bygdegård i Årarp.

[År 1933 - alltså för 50 år sedan - tog denna JUF-avdelning initiativ till
verksamhet även bland yngre ungdomar i 12 - 14 årsåldern, som odlade gröns-
aker och hade kurser i beredning och konservering av dessa.]

Bland dem som ägnade sig åt att inspirera ungdomarna till detta var bl.a.
Evy Ekdahl, Ö Sallerup, numera Hörby, Gunner Persson, Hovgårdsmälla, nu-
mera Dale, Ernst Andersson, Bessinge, och Ernst Rosenberg, Ö Sallerup.

[Unga Odlare som verksamheten kallades bedrevs främst inom Ö Sallerups och
Långaröds socknar] men även inom angränsande områden som Västerstad och Lyby.
I samband med krigstiden [under och efter andra världskriget på 1940-talet
bedrev deltagarna bl.a. odling av spånadslin och en speciell sort av mask-
ros avsedd för gummitillverkning.]

[Under 1950-talet började deltagarna även bedriva uppfödning av smådjur som
grisar och kalvar, gäss, ankor, kalkoner och kycklingar, kaniner m fl djur,
samt skoglig verksamhet genom anläggning av plantskolor för granplanter.
Verksamheten började kallas 4H-verksamhet i likhet med den internationella
beteckningen (efter amerikansk sådan) där de 4H:na står för Huvud, Hand,
Hjärta och Hålsa.]

[År 1958 - alltså för 25 år sedan - delades de dåvarande Ö Sallerups och
Långaröds klubbarna i sju 4H-klubbar, Årarp, Ö Sallerup, Bessinge, Källaröds,
Långaröd, Jönstorg och Dams. Lokala ledare och styrelser utsågs bland ung-
domarna och verksamheten kom även att omfatta föreningsmässig sådan.]

Som stödjande och sammanhållande organ bildades ett s k kommunråd av vuxna
personer. Av ledamöterna var en utsedd av kommunalfullmäktige i dåvarande
Långaröds kommun. RUF (numera LUF)-avdelningarna, sockengillena och för-
äldrarna i resp. Ö Sallerups och Långaröds socknar utsåg vardera en ledamot.
Detta har sedermera blivit Långaröds 4H-krets.

Att i detta sammanhang frambära minnen från den tid då jag medverkade i verksamheten är svårt - minnen är många.

Jag har därför sammantill detta album med tidningsurklipp som jag överlämnar till Långseröds 4H-krets.

Ett album där det finns plats för ytterligare urklipp om den fortsatta verksamheten.

Tid är en relativ exakthet.

Tid mäts i exakthet genom enheterna sekunder, minuter, timmar, dagar, veckor, månader, år, decennium o s v.

Samtidigt är denna exakthet relativ genom att vad som sker under en tidsenhet varierar.

Tidsenheter och skeenden kan man lägga samman till perioder.

25 år - en kort eller lång period beroende på vilken måttstock man använder. Kort om man tänker på den som historisk period, lång om man tänker på den som en period i en människas liv.

De ungdomar som deltog i 4H-verksamheten för 25 år sedan har hunnit gå många åren tillmötes.

Som vuxna har de om de stannat kvar i hembygden, eller efter en tids bortovaro återvänt, troligen egna barn som deltar i dagens 4H-verksamhet.

Vad har 4H betytt för dem?

Svaret vet de bäst själva men förhoppningen är att de minns perioden som en positiv upplevelse i sitt liv. Att de inom 4H-verksamheten har fått uppleva de 4H:nas innebörd: Huvud för kunskap, Hand för färdighet, Hjärta för medkänsla och Hälsa för ett sunt levnadssätt.

Då har verksamhetens grundtanke uppfyllts och om 4H-idealerna överförs till nya generationer läggs en god grund för fortsatt 4H-verksamhet i förändring med tidens krav.

Därmed kan Långseröds 4H-krets se med tillförsikt på framtiden och önskas lycka till i sin fortsatta verksamhet.

/Torsten Persson/

1986,

Golvbeläggningen i stora salen byts.

1987,

Bygdegården firar 50-års jubileum.

Pärups Bygdegård 50 år

ÖSTRA SALLERUPS JUF:s BYGDEGÄRDSFÖRENING

inbjuder

till vår jubileumsfest lördagen den 14 november kl 18.30

i Bygdegården.

Jubileumsmiddag med dans

Underhållning av Ringsjö Spelmän

Vid förhinder kan du ringa Knut Rosenberg telefon 0415-611 64
senast den 6 november.

Hjärtligt välkommen önskar

Styrelsen

1988,

Genomgripande renovering med ny fasad, fönster och dörrar samt tilläggsisolering, finansierades av Hörby kommun. Mycket ideellt arbete av styrelsemedlemmarna.

1991,

Nytt yttertak som finansierades av Hörby kommun.

1996,

Boverket bekostade handikappanpassning av bygdegården. En tillbyggnad gjordes för att göra plats för en handikappanpassad toalett och en ramp för rullstolar inrättades.

2000,

Den 22 mars hade föreningen sitt årsmöte och då deltog John W. Nilsson som bevistat samtliga 64 årsmöten. John W. Nilsson var ordförande några år på 1970-talet samt under många år med i styrelsen.

Bygdegården miljöcertifieras, steg 1.

2001,

Utvändig målning.

2002,

Jordvärmepump installerades av Åkerholms Rör till en kostnad av 115 000:-.

2010,

Bygdegårdsföreningen skapade en egen hemsida, www.parupsbygdegard.se

2012,

Bygdegårdsföreningen firar 75-års jubileum.

PÄRUPS BYGDEGÅRD 75 ÅR

ÖSTRA SALLERUPS JUF:s BYGDEGÅRDSFÖRENING

Inbjuder

Till vår Jubileumsfest **lördagen den 8 september 2012 kl 18.00**

Plats: Pärups Bygdegård

Pris: 280,-/person

Helstekt Gris med tillbehör – Kaffe

Åke Hjerpe underhåller med Schlager och Nisse Alroth

Kaffe och Tårta – med musikunderhållning

Bindande anmälan via betalning till bankgiro nr 588-5900 – senast 2012-08-13

Uppge namn på deltagarna vid betalningen.

Först till kvarn gäller!

Hjärtligt Välkomna önskar

Styrelsen

Vid frågor ring eller skicka e-post till:

Margareta 0415-610 15, jonssonparup@telia.com

Nils-Martin 0709-68 78 60, nma@telia.com

2013,

Med ekonomiskt stöd från Hörby kommun och Sparbanksstiftelsen Färs & Frosta samt ideellt arbete av styrelsemedlemmar utfördes uppfräschande målningsarbete utav festlokalen, kök och serveringsrum.

2014,

Tillgänglighetsanpassning med teleslinga som bekostades av Boverket.

En ortsbo skänker en självbindare som används till att hugga havrekärvar. Föreningen har under en lång rad av år förstärkt sin ekonomi genom att sälja julkärvar, där all havre höggs med lie.

2015,

Avsevärd förbättring av akustiken i stora salen genom montering av akustikplattor som undertak.

Installation av högtalaranläggning med mikrofon. Nytt vattenfilter installerades.

2016,

Publikvänlig nostalgikväll med populära Ronimaz orkester.

2017,

Våraktiviteter inleddes med fullbokad nostalgikväll, återigen stod den populära orkestern Ronimaz för dansmusiken.

Bygdegården profilerar sig på socialt medium, "Facebook".

Ny golvmatta i kök och klubbbrum (serveringsrum)

Bygdegården fyller 80-år, jubileumsfirande med ekonomiskt stöd från Sparbanksstiftelsen Färs & Frosta.

PÄRUPS BYGDEGÅRD

80 ÅR

ÖSTRA SALLERUPS JUF:s BYGDEGÅRDSFÖRENING UPA

Inbjuder

Till vårt Jubileumsfirande **lördagen den 21 oktober 2017 klockan 18:00**

Plats: Pärups Bygdegård

Pris: 390:-/person

Trerätters meny – Kaffe

Kaffe och tårta

Karin Laserow från tv-programmet Bytt är bytt
föreläser om antikviteter.

Skånska Visor, Agneta från Torna härad och
Hasse från Frosta härad sjunger och berättar
skrönor och myter från gångna tider..!!

Begränsat antal platser. Först till kvarn gäller!

Bindande anmälan helst via e-post till:

Margareta 0415-610 15, jonssonparup@telia.com

Nils-Martin 0709-68 78 60, nma@telia.com

Betalning senast 2017-10-09 till bankgiro nr 588-5900

Swish-nummer 123 224 18 42

Uppge namn på deltagarna vid betalningen, samt önskemål om specialkost.

Hjärtligt Välkomna önskar styrelsen

Kvällens sponsor

VAD ÄR JUF

JUF är en partipolitiskt och religiöst obunden förening som har till syfte:

- att utveckla ungdomsaktiviteter kring natur, miljö och jordbruk, samt i övrigt stimulera en allmän kulturell verksamhet,
- att främja studier och annan verksamhet av betydelse för landsbygden och landsbygdsnäringsarna,
- att verka för ökad medmänsklig förståelse och skapa kontakt med motsvarande organisationer i andra länder, samt
- att utveckla självförtroende, kunnsighet och ledarförmåga bland medlemmarna genom att samla dem i studier och annan föreningsmässig verksamhet.

JUF är en organisation med anor. Förbundet bildades vid lantbruksveckan 1918. Erheikki JUF-avdelning i Tornedalen blev JUF:s första avdelning.

Bästa medlemstalen hade JUF i början av 1949-talet, då fanns c:a 40 000 medlemmar.

Så startade det

Jordbrukare-Ungdomens Förbund bildades 1918, och är en ideell förening som är partipolitiskt och religiöst obunden. JUF verkar för att aktivera ungdom kring jordbruk, natur och miljö samt stimulera till kulturell verksamhet.

JUF var med och initierade många andra organisationer som Bygdegårdarnas Riksförbund (BR). JUF:s studieverksamhet utgjorde grunden till det som 1959 blev Studieförbundet. Liksom alla andra folkrörelser har JUF givit sina medlemmar omfattande föreningsskolning. Många av dem som i dag återfinns på ledande befattningar i samhället och i Föreningssverige har fått sin första föreningsskolning i JUF.

För den internationella förståelsen och för att hjälpa andra människor har JUF ett omfattande utbyte av praktikanter, främst inom jordbruk mellan Sverige och Baltikum, Ryssland och Polen. JUF hjälper också svenska ungdomar till praktik i USA, Kanada, Nya Zeeland och Australien.

Plöjningstävlingar är inte något nytt. Dess ursprung är inte definitivt känt, men i Sverige lär den första plöjningstävlingen ha ägt rum i Värmland 1836. 11 år senare 1847 avhölls den första plöjningstävlingen i Kristianstads län, då i Hushållningssällskapets regi på Widtsköfle gods.

JUF tog tidigt upp plöjningstävlingar på sitt arbetsprogram. Det dröjde emellertid ända till 1933 innan första riksplöjningstävlingen kunde avhållas, vilka då blev årligen återkommande arrangemang.

Plöjningstävlingar är till skillnad från många andra tävlingar ett prov på god yrkesskicklighet. Åskådaren på en plöjningstävling kan exempelvis inte undgå att få upp ögonen för en god plöjningskvalité. Genom plöjningstävlingar lär man således ut plöjning till såväl tävlande som publik.

JUF:S BAKGRUND OCH HISTORIA

Första världskriget hade tårt på den svenska landsbygdens livsglädje. Ungdomar flyttade in till städerna. 1918 tog Sigurd Örjangård steget ut och bildade Jordbrukare- Ungdomens Förbund, JUF.

Föreningen sysselsatte ungdomar i jordbruk, tävlingar, kurser och studiecirklar.

Verksamheten var som störst i mitten av 30-talet. Jordbruk, skog, natur och miljö kombinerades med hem och traditioner. I Sveriges 535 avdelningar fanns då 30 000 inskrivna medlemmar. JUF utvecklades och lade grunden till Studieförbundet, som bildades 1959. Ett år senare öppnades Valla Folkhögskola i Linköping. Den hade tidigare varit föreningsgård, men blev nu föreningens första skola. JUF förgrenade sig och en mängd nya föreningar blommade upp. 4H samt specialförbunden Förbundet Skog och Ungdom (FSU) och Förbundet Hem och Ungdom (FHU) blev självständiga. FSU tog den skogsbruksfackliga verksamheten från JUF:s axlar. FHU stod för verksamheten inom hushållning.

Bygdegården i fotografi

1938, ursprungligt utförande även ekonomihuset med torrklösetter står färdigt

1955, spåntaket är utbytt till eternittak och väggbeklädnad med sidiplattor har påbörjats

1986,

2010, Bygdegården tillbyggd och återställd med träpanel

Kulturkväll 2011 medverkande professor Gunvor Andersson

Skördedag 2017

J. U. F:s bygdegård 12/12. 37 i Ö. Sallerup invigd.

JUF-avdelningen i Ö. Sallerup hade i söndags sin stora dag. Invigningen av föreningens nyuppförda bygdegård ägde nämligen då rum. Bygdens befolkning hade i stor utsträckning hörsammat kallelsen, med resultat att den rymliga lokalen så småningom fylldes av en feststämning och förväntansfull publik. Föreningen hade glädjen

br. Ernst Rosenberg, Ö. Sallerup, hälsade publiken och aftonens gäster välkomna samt gav en kortfattad resumé över byggets tillkomst. Till byggmästaren och övrigt "ingen nämnd o. ingen glömd", som medverkat till bygdegårdens tillkomst, riktades ett varmt och hjärtligt tack.

Ordet överlämnades därefter till

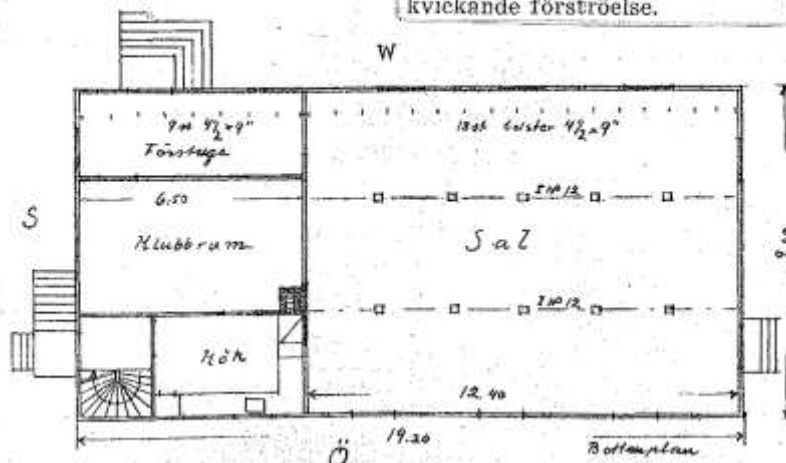

Fasad åt väster

att som gäst vid detta tillfälle få hälsa förbundets högt uppburna sekreterare agronom Sigurd Svensson, som nu för första gången gästade föreningen och bland övriga inbjudna, som infunnit sig, märktes JUF:s konsulent i Kristianstads län agronom E. Adalberth, Önnestad, pastor F. Hellberg, Ö. Sallerup, bygdegårdens upphovsman byggmästaren Gustaf Nilsson, Besinge, m. fl.

Högtidligheten inleddes med JUF-sången, varefter avdelningens och byggnadsstyrelsens ordf. lant-

agronom E. Adalberth, som å J. U. F:s i Kristianstads län vägnar framförde en lyckönskan till föreningen för det vackra hem den med denna bygdegård erhållit. Att äga ett hem utgör för såväl den enskilde som för en förening en stor förmån, framhöll tal. bl. a. Hemlöshet betyder rotlöshet. JUF:s strävan att söka de landets bondeungdom ett stadigt rotfäste i hembygdens mark befrämjas i sin mån genom tillkomsten av bygdegårdar, där ungdomen kan samlas till nyttig bildningsförkovran och vederkvikande förströelse.

Förbundssekr. agronom Sigurd Svensson besteg därefter podiet o. höll det egentliga invigningstalet. Tal:s tillfälliga indisposition på grund av förkylning hindrade inte att åhörarna genast rycktes med av den friska impulsivitet och varma känsla som präglade hans anförande, vari han i korthet redogjorde för JUF:s arbetsprogram. Flykten

från landsbygden är i våra dagar en samhällsfara, som det gäller att söka komma till rätta med, och det beror i hög grad på ungdomen, huruvida detta skall lyckas. Av alla, som inse den hotande faran, måste JUF:s strävanden att hålla jordbrukarungdomen kvar vid jorden skänkas erkännande och stöd. Med en varm tillönskan om glädje och

framgång i ortens JUF-arbete förklarade tal. bygdegården invigd.

Livliga applåder följde på båda talen och ordf. framförde auditoriets tack samt utbringade ett med kraftiga hurrarop besvarat leve för JUF, varpå Lundegårds "Fosterlandet" unisont sjöngs.

Under bästa stämning intogs därpå kaffe, varunder föreningens musici lät höra en rad trevliga gamla låtar på fiol. Agronom Adalberth delgav resultatet av den i samband med distriktslantbruksmötet i Malmö av JUF anordnade

mjölkningstävlingen. Trenne medlemmar i Ö. Sallerupsavdelningen hade där erhållit priser — silvermedalj och diplom — vilka utdelades av förbundssekreteraren. De lyckliga pristagarna voro fröken Elin Andersson, Gummarp, hr Gunnar Persson, Råby, och hr Henning Persson, Ö. Sallerup. Samtliga hylades med applåder och det av agronom Svensson utbringade levet för dem besvarades med rungande applåder.

Under det fortsatta samkvämet tolkade pastor F. Hellberg, Ö. Sallerup, på ett utmärkt sätt A. U. Bååts dikt "Skåne" och anknöt här till några vackra och värmande tankar om hembygden. Föreningens amatörer gav en repris av A. Vikstens pjäs "Sprängskottet", som hör- och synbarligen slog livligt an — därom vittnade applåderna. Lantbr. Nils Eklundh, Bjälkhult, bidrog med en för tillfället skriven dikt och framförde föreningens tack till byggnadskommittén för väl förrättat uppdrag, vilket tack vederbörligen understroks med kraftiga hurrarop.

Till sist blev det en stunds folklekar, och efter unisont avsjungande av "Du gamla du fria" var den vackra och minnesvärda högtidligheten till ända.

J. U. F:s bygdegård i Ö. Sallerup.

— En populär trivsam samlingsplats. —
Bastun livligt frekventerad.

J. U. F:s hembygdegård i Pärup.

Det är nu i det närmaste ett år sedan då Östra Sallerups JUF-avd. hade glädjen att få flytta in under eget tak. Den 5 dec. i fjol hade avdelningen inbjudit allmänheten till ett festligt samkväm i sin nyuppförda bygdegård, som då för första gången togs i anspråk. Den 12 i samma månad ägde bygdegårdens högtidliga invigning rum av JUF:s sekr. agronom Sigurd Svensson. Det yttrades vid detta tillfälle många vackra och erkännssamma ord om den hembygdegårdning, som ungdomen här utfört.

Kärleken till hembygden hade här för en gångs skull inte nöjt sig med att treva sig tillbaka till det förflutna utan låtit måttet "nuets strävan för framtidens väl" vara den vägledande principen.

Tanken på egen samlingslokal för ortens livaktiga JUF-avd. togs — lyckligtvis — fast form just vid den tidpunkt då bastuintresset började blossa upp som en vårvind i dessa bygder. Inom JUF-avd. var man genast redo att lyssna till de nya signalerna. Det togs därför

— Forts. å sista sidan. —

Mellersta Skåne

Tisdagen den 22 November.

FORTS. FRÅN FÖRSTA SIDAN.

SÖNDAGENS EVENEMANG
I HÖRBY.

Chaufl
i V
Mystiskt f

J. U. F:s bygdegård...

redan från början om en given sak att när man nu skulle uppföra en bygdegård så skulle man också inrymma en bastu. Något annat i frågan uttrycker sig JUF-ungdomen förutsett ganska, att frågan om förhållanden på det intressanta hänges samman med JUF:s allmänna uppgift att skapa bättre trivsel på landsbygden och i en-

På trappan till bastubygdegården.

högst med denna inriktning händelse man.

Bygdegårdens bastu, har under den tid den varit i bruk, kommit glädja sig åt god friskhet. Även om den mycket väl kommit skada. I höst har man även gått in för att serveta skadad, ett försök, som slagt svårslagen väl ut. Finge man hos dem det vederbör väga påstås, ett mera aktivt intresse — även i form av ekonomiskt andag, skulle detta för nästa skoll förvisso vara tackvärdigt.

Men fortfarande finns det en hel del gott folk, som av falsk byggsamhet eller vad det nu kan vara — skäms man för liknarna? — avhåller sig från att bada. I syfte att med uppbyggningens vapen söka förnya tvärlarna och alla de skapligt anslutna till samma sina positioner hade JUF-avdelningen i höst dags kväll inbjudit allmänheten till bastufest i Bygdegården. De i början något glatt besatta bänkarna fyllde så småningom av en publik, som i toner hälsades med en spött ny välkomstång. Avdelningens ordf. lantbr. Ernst Rosenberg tog därefter till orda och hälsade publiken och aftnens föredragshållare, redaktör Knut Nelson, Hörby, välkomna.

Redaktör Nelson, som varit initiativtagare och den drivande kraften i ortens bastuförrelse, framhöll i sitt föredrag betydelsen för ett folk av att i hygieniskt hänseende stå på en hög standard. Den folks, som Lubbe Norströms aktion utloft, är måhända hälsosam. Nu blir det kanske något av att man i dessa orter vaknat till insikt om hygienens betydelse, vilket ju bäst framgår av att man inom loppet av 2 år här uppfört inte mindre än ca 25 bastuer. Det privata initiativ, som resulterat i att Östra Sallerup nu äger två dylika ville ta ge sin hälsning. En satsning av de hygieniska förhållandena är en kulturgärning och en förtjänstfull gärning så god som någon. Föredraget, som illustrerades med bilder, belönades med kraftiga applåder och ordföranden framhåller auditoriets tack. Redaktör Nelson utbragade till slut ett med kraftiga hälsningar bevarat leve för Sverige, varefter de gamla, de fria misst ämning. Efter detta första programavsnitt vidtog kaffeservering.

Andra avdelningen presenterades under det gemensamma måltidet "Skatta och var glad". Hr Gunnar Persson, Västerstad sångte sig flit som konferensier. Föret gav en finare konsert under ledning av ingen mindre än den "världsbekände Toscanini" enligt vad konferensieraren uppgav. Dräpligare pioser har man sällan sett. Herr "Per Jönsson" och "Mor Sanna", som inte badat sen anno 1888 och som hastigt och lustigt blevo omvända till verkliga badentusiaster av den vältalige och ivrigt gestikulerande "Anders Le", följde som ett gott andra nummer. "Nyårslockorna" visa var ett litet näpet och intagande föret, som inte kan beskrivas — det måste ses. Tillägges så att musikern spelade klämiga melodier, Nils Eklandhaste vers på ortens mål, och att folkskarna gingo med liv och lust, så framgår därav att publiken svärigen annat kunde än skratta och vara glad samt applådera förtäta.

SSI Torisdagen den 25 februari 1982

Arne Andersson, Frenstorp i det nyrenoverade köket.

Fint i Pärups bygdegård

PÄRUP Nu har det blivit fint i Pärups Bygdegård. Huset (som egentligen heter Östra Sallerups JUF:s Bygdegård) har nyligen renoverats. Bland annat har köket fått en helt ny inredning. Det är Bygdegårdsföreningen som stått för jobbet medan kommunen tillskjutit kapitalet.

Huset byggdes 1937 av JUF för pengar som man fick ihop genom att sälja andelar.

Nu är det emellertid kommunen som äger största delen, eftersom man fått del i huset som utlånade för att ha skjett pengar till reparationer och underhåll.

— Vem som helst får låna Bygdegården, svarar Krist Rosenberg, som är kassör i föreningen.

— Många föreningar för låna lokaler gratis endast då som behöver dem "för att nås ut" får betala en slant.

Mellersta Skåne 1982

Förening med okänt antal medlemmar! 25/2 82

Arne Andersson, Frenstorp i Bygunden är ordförande och andelsägare i Östra Sallerups JUF:s Bygdegårdsförening. Tillsammans med Ove Persson, Ö Sallerups (s.s.) som är vice ordförande och kommunal representant i styrelsen och Krist Rosenberg, Ö Sallerups, som är kassör, har man nyligen gjort en bygdegård en anstaltsbyggnad.

PÄRUP — Ingen vet hur många medlemmar föreningen har. På vårt senaste årsmöte var vi 60 personer. Hälften var de som sitter i styrelsen!

Ove Persson från Ö Sallerups är vice ordförande och kommunens representant i Östra Sallerups JUF:s Bygdegårdsförening, som är föreningen med det okända antalet medlemmar.

Bygdegårdsföreningen bildades på 30-talet för att bygga Östra Sallerups Bygdegård i Pärup. För att få pengar till huset skilde man andelsföreningslag, men man kunde också ha andelsägare genom att sätta dagsverke på bygget.

Generationskliffen och arvfattning har skapat orädd i medlemsföreningen. Idag torde det vara onödigt att längre kunna spåra alla andels-ochföreningslag.

Likväl hämnar föreningen och den snart 50-åriga bygdegården med den. Tack vare få mån flitiga deltagare medlemmar omsorgar uppgöves den nu en renovering som samlingslokal för bygdens folk.

När det gått större summor för renoveringar har kommunen skjutit till pengar och fått ögna andelar i huset i bytte. Idag är också kommunen den största delägaren.

Skånska Dagbladet 1982

Nu skriver Pärup bygdegårdshistoria

PÄRUP: Bygdegårdsföreningen i Pärup har skrivit in 50 år i historieboken. JUF-avdelningen, årgång 1937, gjorde en verklig pionjärsats för att förverkliga drömmen om en egen samlingslokal.

Det var trångbott för föreningsmänniskorna. Man fick omväxlande samlas i Bessans skyttebänk, Östra Sönderås kommunals och Råttedals kafé. Kort sagt, man saknade hemstaden vid sina sammankomster.

I den första JUF-styrelsen ingick Ernst Rosenberg Olsén som ordförande och Karl Bengtsson, Bygghälsan, som vice. Gunnar Persson, Råttedals, var sekreterare och ledningen av Albert Andersson, Bessans. De tre nämnda av förfärande hedersmedlemmar i föreningen.

Soner tog över

Styrelseuppsättningen har i flera fall gått i arv. Arne Andersson, som uppträdde som ordförande och Knut Rosenberg är sekreter. SkD fick tillfälle härnäst att träffa den på bygdegården. En plats som de gärna och ofta samlas på.

Verksamheten i bygdegården ligger nästan helt på ideell grund, säger Arne. Och tillägger att det alltid varit så. Knut intygar att det är medlemmarnas engagemang som möjliggjort bygdegården och underhållet av bygdegården. Men därmed inte sagt att

det varit problemfritt ekonomiskt.

– Tvärtom har det varit ganska kämpigt många gånger. Det är fler på senare år som kommit engagerat sig ekonomiskt. Och det är ganska naturligt med tanke på att kommunen i dag inte har anslutningsbidrag. Som stödprestationer ser vi till att bygdegården står öppen för en livlig kursverksamhet och andra arrangemang.

Byggekostnad 15.000 kronor

En del historiska handlingar som så intressanta att de hänger i vägen i Bygdegårdens arkiv i Lön. Men en del kopier finns i den nybyggda styrelsen. År 1937 anordnade man en byggekostnad 15.000 kronor och att insamlingsvärdet var 10.000. Tjänsten som kostade 700 kronor, inköptes av Sten Olsson.

Styrelsen eller rättare sagt främjaren av idén var ett kapitel för sig. Men grannar Oskar Svensson var en personlig man. Det framgår av ett synnerligen detaljerat kontrakt som SkD inte vill avslöja för allmänheten. Kontraktet innehåller en enda mening på 25 ord!

– Jag, Oskar Svensson, i Pärup nr 2, upplägger härmed intyget för Östra Sönderås JUFs bygdegårdsförening o. g. att nu och framdeles så länge de eller dessa rättshavare så önskar, laga vatten i och i samband med beläggning, samt förbinder mig att utföra det reningsarbete jäm-

te fördjupning av borrhälsbrunn, vilket kan bli nödvändigt för att förbruket skall kunna uppkomma den månad fullgjett dricksvatten och för övrigt så mycket vatten som erfordras för JUFs bygdegårdsförenings andelsmänniska brukande.

Slitsamt vaktmästarjobb

Bygdegårdens första vaktmästar Lennart och Evgi Ekdal blev inte pressa hela på "sin lön". Tycktet bestod nämligen i frukt lag och vedbränsla. I pengslid krävdes stora arbetsinsatser.

De skulle bland annat "haga och skicka samt skära all red samt öva övrigt tillhörande bygdegården". Ett intressant skildring av brödet brödet.

Arne Andersson och Knut Rosenberg har många dokument från Pärups bygdegårdsförenings 50-årsjubileum.

BERTIL LARSSON

Jubileumsfest

Den 14 november kommer en stor jubileumsfest att arrangeras. Sedan nu står det klart att det blir minst 100-tals deltagare. Bland de medverkande återfinns Ringstads kyrkoråd, kommunstyrelsen, Albin Persson samt bygdegårdens forskare Bertil Larsson.

PÄRUP: Bygdegården i Pärup har trots sina 50 år inte minskat i betydelse. Tvärtom har verksamheten ökat markant. Särskilt gäller detta uthyrningen till privata fester i veckosluten.

Före var det sådana ungefär tio gånger om året. Senaste verksamhetsåret var det nästan en i veckan.

Bygdegården är hela kommunens naturliga samlingsplats eftersom det finns relativt smitt om större lokaler. Studieverksamheten liksom övrig ideell verksamhet är också levaktig.

Men framtiden utmanar också sällsamt och behov av förbättringsarbete.

Pärups bygdegård viktig samlingsplats

Bygdegårdsföreningens styrelse och medlemmar kännetecknas av stort intresse och stor arbetslust. 100-tals frivilliga timmar per år läggs ner. Ofta ställs också traktorer och andra maskiner till förfogande gratis. Men det vore ju rimligt, att man också själv skulle bekosta övriga underhålls- och driftkostnader.

Kassören Knut Rosenberg berättar att Hörby kommun i egenskap av ägare till 90 procent av andelen i Bygdegården, betalar årliga driftkostnader med 35.000 kronor.

– Men detta är då rena själshjälperna. Ser man på utgiftslistorna går man än halften till bränsle.

Energisparning

Ett led i att minska bland annat energikostnaderna är att inom kort påbörja isolering av byggnaden och i samband med detta byta ut fönstren och fasadbeklädnaden.

– Vi har för avsikt att återställa det ursprungliga utseendet, säger föreningens sekreterare Nils-Erik Olsson. Enda företaget där det redovisade träpannå samt vita

knutar. Nya ytterdörrar är också av behovet påkallat.

– Utöver massor av frivilliga arbetsmånader tillkommer material- och entreprenadkostnader på 120.000 kr, vilket för anses som relativt lite med tanke på omfattningen av renoveringen. Det är vår förhoppning att kommunen i egenskap av huvudägare av fastigheten ställer erforderliga medel till förfogande.

Ideellt från början

Sedan från starten har bygdegårdens verksamhet kännetecknats av ideell drivkraft. Det kan nämningens första kassör Ernst Andersson berätta.

– Det var JUF – Jordbruksverksamhetens förbund – som genomförde byggnadsprojektet med hjälp av Råttedals andelen. 1.800 stycken å tjugio kronor om jag minns rätt. Så vitt jag känner till är det ingen privatperson som begärt eller fått någon återbetalning av insatserna.

– Indirekt kan man alltså säga att kommunen fått överta äganderätten mot ett visst ekonomiskt ansvar. Men svaret för verksamheten är vi villiga att ta på oss själva så länge som vi orkar.

– Bygdegården är en samlingsplats som vi absolut inte kan vara utan.

BERTIL LARSSON

Här är några av bygdegårdens stöttepelare. Ernst Andersson, andelsföreningens första kassör, Nils-Erik Olsson sekreterare, Ragnhild Johansson vaktmästare och Knut Rosenberg kassör.

Foto: BERTIL LARSSON

PÄRUP

RUSTAR GÅRDEN. Kassören Knut Rosenberg och ordföranden Arne Andersson är glada över att Pärups bygdegård har handikappanpassats och fått en ny entré.

FOTO: DAN ELIASSON

Bygdegården upprustad

I snart 60 år har Pärups bygdegård, en mil söder om Hörby, varit en samlingspunkt för folk från när och fjärran. Nu har gården handikappanpassats och fått en ny entré.

– När det går som bäst har vi en familjefest i veckan, berättar Knut Rosenberg, kassör i föreningen.

När bygdegården uppfördes 1937 var kassörens far Ernst Rosenberg med och byggde. Det var även Ernst Andersson, far till nuvarande ordföranden Arne Andersson.

Sid 6

INNEHÅLL

Skånenytt	2-3, 14	Lokalsport	9
Eslöv	5-6	Lund	11
Hörby	6-7	Malmö	12
Höör	8	Familjenytt	13

Gammal bygdegård blir som ny

PÄRUP

När Pärups bygdegård uppfördes 1937 var Ernst Andersson och Ernst Rosenberg två av byggarna. I dag styr deras söner Arne och Knut bygdegården, som nu fått ny entré och handikappanpassats.

Nästan 60 år är fyllda byggnaden 60 år och det kommer nog att finnas av Östra Skåne JUFs bygdegårdsförening, som är samman på verksamheten med bestyrkarna Arne Andersson som ordförande och Knut Rosenberg som kassör.

Då som nu är Pärups bygdegård en samlingsplats för folk från när och fjärran. Människor från hela Skåne byr den 120 kvadrater stora salen till tillställningar av olika slag. På måndagskvällen var det bygdegårdens beredningsmöte.

När det går som bäst har vi en familjefest i veckan, berättar Knut Rosenberg.

SÅLDE ANDELAR

Det lida började med att JUF i Östra Skåne-trakten behövde en samlingslokal.

Folk i bygden fick teckna andelar för fem kronor styck.

För pengarna köptes en tomt in för 900 kronor, och på den byggdes gården som kostade 15 000 kronor från husegrund till taknock.

Pärups bygdegård står också på en bit seberg, en liten bergskavle mitt ute i odlingslandskapet. Trädlagen är det Pärups högsta punkt.

– Ja, jag minns varifrån man köpte den här tomten. Det måste ha funnits botten i närheten, säger Arne Andersson.

– Vårn gick här ska gränsa så tar det sin tid, konstaterar Knut Rosenberg.

Fast uppbörden ger att den röda bygdegården med vita kakelarna och svart kakel märke. Det är bara beklagningen vid infarten som ger viss skydd mot intryk.

STATLIGT BIDRAG

Nuvarar äger Hörby kommun 90 procent av bygdegården. Det var när det skulle säljas in centraliseringen under 70-talet som dåvarande Långareds kommun gick in med pengar, eftersom andelshavarna inte hade ekonomiska möjligheter att stå för upprustningen.

Härnäst gjordes Skåneströket av Bygdegårdarnas Riksförbund ett besök i Pärup. Vid besöket kom det fram

att det var rätt tid att handikappanpassa gården, inte minst eftersom förväntat kom de ge bidrag till sådana åtgärder.

På när nu en ny entré, en handikappad entré och en ramp byggts är det för statliga pengarna Hörby kommun har inte blivit skatte till en enda krona.

– Det fanns ett 60-tal bygdegårdar i Skåne. Snart blir det nog krav på att alla ska vara handikappanpassade, säger Knut Rosenberg.

UPPÅT IGEN

För 40 år sedan bodde det 1 300 människor i Östra Skåne-rups församling. I dag är det inte fler än 600. Samlingspunkter som bygdegården är viktiga för att upprätthålla gemenskapen.

På 60-talet försökte både mejerier, affärer och lagerlet från Pärup, minns Knut Rosenberg.

Då låg bygdegården mer eller mindre i skuggan, men på 70- och 80-talet växte det, säger Arne Andersson, som framhåller att föreningen ser till att nya uppgifter undan för undan.

BYGDEGÅRD. Ordföranden Arne Andersson och kassören Knut Rosenberg är nöjda med handikappanpassningen och den nya entrén på Pärups bygdegård.

FOTO: DAN ELIASSON

Anders Isberg

Skånska Dagbladet 1996

Bygdegård firar 60-årsjubileum

PÄRUP

Den 15 november fyller Pärups Bygdegård 60 år. Detta firar föreningen som driver bygdegården med en fest i det välhållna huset där många mellanskåningar genom åren dansat och haft roligt.

Pärups Bygdegård drivs och sköts av Östra Sallerups JUF:s bygdegårdsförening. JUF står för Jordbruksutvecklingsförbundet. Det var på 1930-talet som tankarna om att bygga en skola i byn kom. Skolan skulle ha en egen samlingslokal till fört.

På 30-talet bodde det mycket folk på landsbygden. JUF var aktivt här i bygden. Man spelade teater och hade många andra aktiviteter. Men man såg de tigen stans att samla. Man fick träffas i hemmen eller på kaféer. berättar Knut Rosenberg som är föreningens kassör.

JUF fick för sig att de skulle hitta en tomt och bygga en lokal på. För de 1 500 kvadratmeter som tomten är på fick man betala 500 kronor. Huset gick på 15 000 i byggkostnad. Man anlät en byggnadsfirma från Breda.

TVÅ KASSÖRER

För att klara av att få pengar till bygget sålde man andelar till JUF:s medlemmar och andra intresserade. År 1937 kunde man tvänsa huset.

Föreningens första styrelse bestod av Ernst Rosenberg, ordförande, Karl Bengtsson, vice ordförande, Gunnar Persson, sekreterare, Albert Andersson, vice-sekreterare, och Ernst Andersson, kassör.

Man kan säga att styrelseuppgifterna nästan har gått i arv, säger Arne Andersson som är föreningens ordförande idag.

Jag är son till Ernst Andersson och Knut är son till Ernst Rosenberg. Under de senaste åren har föreningen endast haft två kassörer.

IDROTTHALL

Bygdegården har använts till de mest skiftande ändamålen genom åren. När det varit som bäst har huset hytt upp mot 50 bänkar under ett år. Idag ligger det på 30-40 per år. På 1940-talet och framåt hade SLL, Svensk Landsbygdsungdom, danser i lokalerna. En tid un-

JUBILERAR. Vaktmästare och styrelseledamot Margareta Jönsson, ordförande Arne Andersson och kassör Knut Rosenberg studerar ett foto av bygdegården från 1940-talet i festsalen.

FOTO: EJE BERNDSSON

der 70-talet var huset nästan litet av en idrottsbana. Bordens nisspelare och bågskytte från Örneköp använde då lokalerna. Studieförklar, 4H-aktiviteter och ärmöten tillhörde också det som har fyllt lokalerna och i vissa fall gör in i dag.

BOVERKET

Genom åren har bygdegården genomgått många både mindre och större förändringar. Under perioden 1954-55 byttes den gamla som värmdes huset ut mot centralvärme, fasaden förnyades och huset isolerades.

Föreningen hade ont om pengar men Östra Sallerups och Långgårds kommuner gick in som delägare i bygdegården, berättar Arne Andersson.

Den senaste förändringen var 1996 då man med hjälp av pengar från Boverket byggde

till en handikappatbott och fick en ramp för rullstolar.

Idag ägs Pärups Bygdegård till 90 procent av Hörby kommun. Resterande tio procent består av de ursprungliga andelarna från när huset byggdes.

Andelarna har gått i arv och följt med personer när de flyttat från bygden så idag vet vi faktiskt inte vilka som är andelsägare och var de finns, berättar Knut Rosenberg. Vi har därför gått från systemet med ett ha andelar och driver häller inte föreningen med årsavgifter och medlemsavgifter. Vi letar helt enkelt upp folk när det behövs.

Idag är tiderna kärva för Pärups Bygdegård. Ekosystemen bygger på bidrag från kommunen, bidrag som har minskat.

Sevresen har svårt att få tag

i yngre krafter som vill ta vid.

För framtiden letar vi efter nya användningsområden för huset. Kanske kan vi ha auktioner här, berättar Knut Rosenberg.

De svåra tiderna till trots ska det i alla fall ordnas en ordentlig 60-årsfest i bygdegården kvällen den 15 november. Med start klockan 18.30 blir det middag till av baserföreläsningen "Landsbygden i Ågärden" som framföres av ett teatergrupp från Billinge.

Vi hoppas att både de gamla som jobbat för bygdegården fler och de som bor i bygden idag ställer upp för gården, säger Arne Andersson.

Senast på söndag den 8 november måste intresserade anmäla sig till någon av styrelsemedlemmarna.

Joakim Sydmark

HOPPAS. Margareta Jönsson, Arne Andersson och Knut Rosenberg hoppas att många ska komma till 60-årsjubileet.

FOTO: EJE BERNDSSON

Bevistat alla 64 årsmöten. Rekord?

Finns det någon bygdegårdsfunktionär i landet som kan slå John W Nilssons rekord?

John har bevistat alla årsmöten i Östra Sallerups JUF:s bygdegårdsförening, mera känd som Pärups bygdegård i Hörby kommun, Skåne.

Nej, det torde vara svårt. John, som har ett brinnande intresse för sin bygd, har varit engagerad i bygdegårdens styrelse bl.a. som ordförande under 70-talet.

Pärups bygdegård byggdes på initiativ av JUF 1936. Lokalen har rustats vid flera tillfällen och är nu en modern och fräsch bygdegård. Befolkningen har halverats sedan bygdegården byggdes. Men bygdegården fyller fortfarande en mycket viktig funktion som samlingsplats i bygden. Familjefester, styrelsemöten och studiecirklar är de mest förekommande aktiviteterna idag.

Föreningen berättar också stolt, genom Knut Rosenberg, att man är miljöcertifierad i steg 1.

Foto: Eje Berndtsson.

Bygdegården Nr 3 2000

Han är allra äldst i gården

PÄRUP

På 64 år har han inte missat ett enda årsmöte i bygdegårdsföreningen. Finns det någon som slår det i hela vårt avlånga land, männro?

John W. Nilsson föddes 1914 i Tollerup och flyttade med sin familj till trakten kring Pärup bara några dagar innan han fylde nio år. Sedan dess har han blivit trakten trogen. Han har inte missat ett enda årsmöte i Östra Sallerup-JUF:s bygdegårdsförening sedan 1937. Det blir i år sammanlagt 64 år i rad. Vem slår det?

Minns 30-talet

Östra Sallerup-JUF:s bygdegårdsförening driver Pärups bygdegård, som uppfördes 1937, på initiativ av ortens JUF John W. Nilsson minns när det hände.

– Det var samma år som radiostationen byggdes och som den gamla radiomasten restes, den som revs för sisådär tio år sedan. Jag var förste man upp i masten, det var en jättra flin utsikt därifrån, minns han.

Han berättar att det tog mer än en vecka att resa masten, som var 137 meter hög.

De använde domkrafter, men de tålde inte trycket utan fick svettas ihop för att hålla.

År 1937 var han bara 23 år gammal och redan aktiv i bygdegårdsföreningen.

– Ja, någonstans skulle man ju vara med. Det fanns inte så mycket annat att göra på den

John W. Nilsson har inte missat ett enda årsmöte i Östra Sallerup-JUF:s bygdegårdsförening sedan 1937.

FOTO: EJE BERNDTSSON

tiden och föreningen erbjuder en del aktiviteter.

Han minns inte någon särskild sådan, men i gamla minnesanteckningar står att det på 30-talet bland annat ordnades mjölkningstävlingar och gemensam betgallring.

Jag har väl alltid varit en föreningsmänniska med ett brinnande intresse för bygden.

Har alltid trivts

Han har heller aldrig funderat på att lämna trakten och

flytta någon annanstans.

– Nej, jag har haft allt jag har kunnat önska av livet här omkring. Men jag har ju rest en hel del och sett mig om i världen.

Han äger i dag fem andelar, som på sin tid kostade 100 kronor, i föreningen. Vad de är värda i dag är dock svårt att säga. 90 procent av föreningens andelar ägs av kommunen och resten av privata ägare. Men hur många de är eller var de finns vet ingen.

– Vi försökte göra en inventering för 10-15 år sedan, men gav upp. Det är så många som har flyttat härifrån, säger Knut Rosenberg, kassör.

Så det är osäkert hur länge föreningen får leva vidare.

Det hänger helt och hållet på kommunbidragen och på att folk vill hyra gården för bröllop och fester. Annars går det inte längre.

Peter Maunula

Pärups bygdegård öppnar dörrarna

Ö SALLERUP

Hantverkare och gamla traktorer med mera. Det visas upp när det för första gången arrangeras Bygdegårdens dag i Mellanskåne på söndag i Pärups bygdegård.

Det är mestadels bröllop och fester i den gamla Pärups bygdegård i Östra Sallerup. Men på söndag står den värd för Bygdegårdens dag.

Traktens hantverkare visar upp sitt kunnande och säljer föremål.

Vuxenskolan kommer att informera om sina kurser och besökarna får också se filmen "Ringsjöland".

Den spelades in på sextio-talet och visar hur jordbruket bedrevs kring Ringsjön på den tiden, berättar Knut Rosenberg som är kassör i Östra Sallerup-JUF:s bygdegårdsförening.

Gammal och ny teknik

Till annat som besökarna kan roa sig med hör en konstutställning av blommor, poetnyriddning för barnen samt musikunderhållning och lotteri. Och så maskinerna förstås.

– Vi tänker visa upp gamla traktorer och bilar. För att kunna jämföra gammal och ny teknik tar vi också hit det senaste när det gäller lantbruksmaskiner, säger Knut Rosenberg. Det kommer också att finnas möjlighet att åka med i någon av veteranbilarna.

Bröllop och fester

Pärups bygdegård byggdes 1937 och finansierades av andelsteckning. För fyra år sedan gjordes en stor renovering och gården blev handikappanpassad. Idag hyr bygdegårdsföreningen ut lokalerna till bröllop och andra fester.

Senast föreningen låt tala om sig var i mars i år. Då berättade Skånska Dagbladet om medlemmen John W. Nilsson. Han har inte missat ett årsmöte på 64 år.

Jag har väl alltid varit en föreningsmänniska med ett brinnande intresse för bygden, förklarade han.

Östra Sallerup

Bygdegården ligger i Östra Sallerup. Kör väg 13 från Hörby mot Sjöbo och ta vänster mot Önnepök.

Efter fem kilometer, strax efter kyrkan, kommer en väg mot böger som leder till bygdegården.

Här på Pärups bygdegård i Östra Sallerup blir det Bygdegårdens dag på söndag.

FOTO: RICKARD LÖFGREN

Knut Rosenberg, Lars-Göran Dahlén och Arne Andersson berättade om Pärup, som i dag har cirka 140 invånare, för fullmäktigaledamöterna häromkvällen.

FOTO: BIRGITTA PERSSON

30/9 02

De talade om sin by och bygdegård

PÄRUP

Arne Andersson, Knut Rosenberg och Lars-Göran Dahlén hälsade kommunpolitikerna välkomna till Pärups bygdegård i måndags.

Arne Andersson är ordförande i Pärups bygdegårdsförening sedan 22 år och Knut Rosenberg har varit kassör i föreningen ännu längre. Lars-Göran Dahlén är älderman i Pärups bygdegård sedan 1 maj.

– Det här är ett byalag med väldigt gamla anor. Det är 149 år i år och frågan är om det inte är ett av de äldre byalagen i Mellanskåne, framhöll Lars-Göran Dahlén.

Lars-Göran Dahlén berättade om olika aktiviteter i Pärups bygdegård sedan det senaste året. Bland annat har man satsat på grannsamverkan för att förhindra brott och anordnat en byavandring. Han betonade också att man inom bygdegården hoppas kunna hålla

mer kontakt med Hörby kommun framöver.

Bygdegårdsföreningen bildades 1937. Både Arne Anderssons far Ernst Andersson och Knut Rosenbergs far Ernst Rosenberg var med om att bygga upp verksamheten.

– Huset kostade 15 000 kronor, berättade Arne Andersson.

– Det byggdes för att JUF-avdelningen skulle ha en samlingslokal. I källaren satsade man på en bastuanläggning, som var i gång fram till mitten av 50-talet. Hemma i stugorna var badmöjligheterna begränsade och det var många som gick hit för att bada en gång i veckan.

I dag används bygdegården till fester, föreningsmöten, folkdansträning med mera. Byggnaden har renoverats i flera omgångar. I fjol målades till exempel huset utvändigt och i år har föreningen investerat i en ny värmepump.

Birgitta Persson
0415-165 76

De värnar om sin by

Anordnar stödfest för bygdegård

PÄRUP – Det är viktigt att ha en samlingspunkt i byn. Så resonerar Arne Andersson och Margareta Jönsson, två av eldsjälarna som ansvarar för Pärups bygdegård. Nu anordnas en stödfest för bygdegården.

– Fört hade vi skola, affärer, mejeri, kvamrörelse, bageri, smedja och spannmålshandlare här i trakten. Nu är allt borta och det enda som är kvar är bygdegården, så det är klart att vi vill bevara den, säger de. Bygdegårdsföreningen, eller Östra Sallerups JUF:s bygdegårdsförening UPA för att vara exakt, har länge haft det kämpigt med ekonomin. Utgifterna för el, försäkringar och dylikt har ökat. Samtidigt har de kommunala anslagen minskat.

– Ja, vi behöver förstärka vår kassa, säger Arne Andersson, som är ordförande i föreningen sedan 30 år.

För att få in mer pengar till underhåll och löpande utgifter har bygdegårdsföreningen redan sökt och fått en hel del sponsorer.

Flera av bygdens företag har ställt upp med en slant och i gengäld har deras företagsnamn satts upp i bygdegårdens entré. I december förra året sålde styrelsen julkärlar och fick på så sätt in 4 000 kronor.

– Det kommer vi att göra om till jul, säger Margareta Jön-

sson, som är sekreterare men även vaktmästare i föreningen.

Som vaktmästare sköter hon städning och enkla underhåll. Hon har även hand om alla bokningar av lokalerna. Det gäller allt från föreningsträffar till stora gillen.

Talar om kärlek och hälsa

Nästa drag för att samla in pengar till Pärups bygdegård blir alltså stödfesten nästa lördag, 8 oktober. Då lockar bygdegårdsföreningen med The Farmers, som består av de lokala musikererna Bengt Hylén, Henrik Falkenberg och Sven "Ulatofsa" Olsson.

Professor Kjell Hansson från Lund talar på temat "Kärlek och hälsa". Kjell Hansson har för övrigt sina rötter i trakten. Han växte upp i Östra Sallerups skola där hans far Emil Hansson var lärare i många år. Besökarna uppmanas att ta med sig egna matkonter till stödfesten. Det kommer även att anordnas ett lotteri. Arne Andersson och Margareta Jönsson hoppas på fullt hus.

– Det är en hel del som hört av sig redan, säger Arne Andersson.

Pärups bygdegård stod klar 1937. Året innan togs beslutet om att bygdegården skulle byggas. Man sålde 250 andelar i bygdegården för 20 kronor stycket. Resten av pengarna, som behövdes till bygget, lånades upp.

– Tomten köptes för 500 kro-

Arne Andersson och Margareta Jönsson tycker det är viktigt att det finns en samlingspunkt som Pärups bygdegård. Här brukar flera föreningar ha sina möten och privatpersoner anordnar kalas och gillen.

Foto: Birgitta Persson

nor. Och sedan byggde Gustaf Nilsson, som var byggmästare i Bessinge på den tiden, huset för 15 000 kronor, berättar Arne Andersson.

Har rustats upp

Bygdegården har renoverats i flera omgångar. 1982 byggdes till exempel det nuvarande köket och 1996 byggdes en handikaptoarett samtidigt som entrén byggdes ut. 2002 investerade föreningen i yttjordvärme och installerade en värmepump.

Enligt Arne Andersson och Margareta Jönsson har en hel del fastigheter i trakten bytt ägare de senaste åren.

– Det är en hel del yngre familjer som flyttat hit och det är förstås jätteroligt. Då är det bra att ha en samlingspunkt, säger Margareta Jönsson.

BIRGITTA PERSSON

0415-165 76

birgitta.persson@bkd.se

Bygdegårdsföreningens styrelse: Den består av de fem ordinarie ledamöterna Arne Andersson, Margareta Jönsson, Knut Rosenberg, Ove Persson och Agne Svensson samt tre ersättare.

Skånska Dagbladet 29 september 2005

Välståndad bygdegård har hunnit bli pensionär

70 år sedan Jordbrukarnas Ungdomsförbund byggde Pärups samlingspunkt

PÄRUP

Otaliga är de rätter som burits ut i stora salen i Pärups bygdegård. Nu firar bygden husets första 70 år och detta i en tid där ekonomin är kärv och de ideella krafterna något färre än önskat.

15 000 kronor kostade huset att bygga 1937. Tomten inhandlades för 500 kronor och hela rasket byggdes till stor del med ideell handkraft.

– Det var JUF-avdelningen i trakten som hade mycket verksamhet. Det var mjölkningstävling och plöjningstävling. Och så kom förslaget att de skulle ha en lokal, berättar bygdegårdens ordförande Arne Andersson, vars far blev den första kassören. Den andra kassören under bygdegårdens sju decennier är Knut Rosenberg och han är fortfarande kassör. Hans far blev dess förste ordförande.

Laddar för kalas

Den 17 november firas jubileet med en stor fest. Men numera är det inte lika tätt mellan gillena som det var förr, något som märks av i ekonomin.

– I början av 90-talet hade vi ungefär en stor fest i veckan. Nu är det hälften. Även anslagen har halverats. Men vi har letat en del företagssponsorer och även privatpersoner som kan sponsra bygdegården, berättar Knut Rosenberg.

Firar 70-årig bygdegård. Pärups bygdegård fyller 70 år och två som varit med en stund är ordförande Arne Andersson och kassör Knut Rosenberg. 30 respektive 35 år har de suttit på sina poster. Dessförinnan var deras fäder aktiva i bygdegårdsföreningen.
Foto: Lars Sjögren

Över hundra personer ställde upp och sponstrade gården

Drog in centralvärme

Gården ägs numera till största delen av Hörby kommun, det var dåvarande Långaröds kommun som gick in med

ägande i mitten av 50-talet när den första storrenoveringen gjordes. Då drogs centralvärme in och brunn grävdes. Efter otaliga turer kom toaletter på plats på 60-talet och 1982 drogs 30-talsköket ut, till förmån för ett nytt.

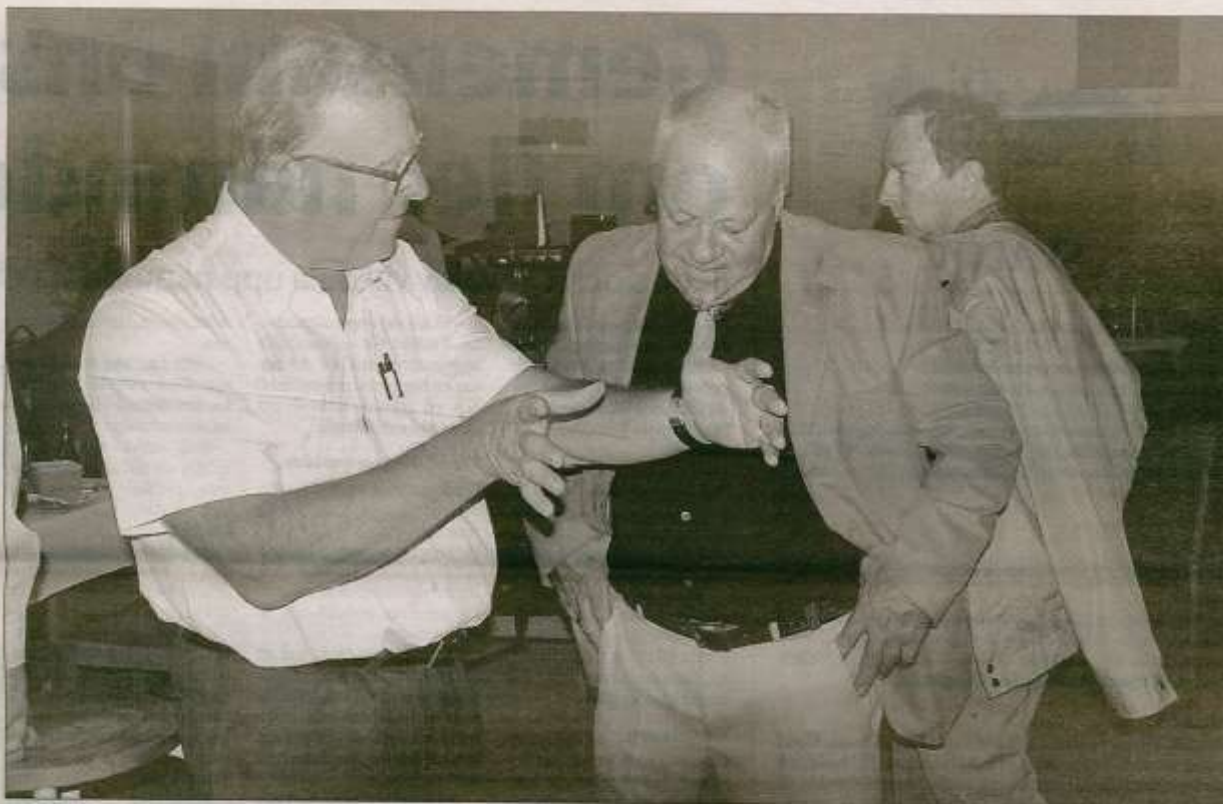
Arne Andersson framhåller alla ideella krafter som lagts ned under åren.

– Utan allt ideellt arbete hade det aldrig gått. Men det är inte lika lätt att få folk att engagera sig längre. Tiden räcker inte till. Det är ett helt annat

samhälle i dag, säger Arne, som varit ordförande i 30 år.

LARS SJÖGREN
lars.sjogren@skd.se
0415-165 75

Den första styrelsen för bygdegården 1937 bestod av ordförande Ernst Rosenberg Östra Sallerup, vice ordförande Karl Bengtsson Bjälkhult, sekreterare Gunnar Persson Råby, vice sekreterare Albert Andersson Oderup, kassör Ernst Andersson Bessinge. Suppleanter var fröken Hanna Gustavsson Bessinge, Elina Andersson Gunnarp, Herr Arvid Dahlin Grankarp, Herr Ernst Olsson Grankarp och herr Ivar Sandgren Pärup. Revisorer var Ragnar Barle i Pärup samt Knut Persson i Gunnarp.

Lundaprofessorn Kjell Hansson (tv) med rötter i Östra Sallerup kände många av gästerna vid stödfesten. Torsten Nessrot var en av åhörarna och han passade på att byta några ord med föredragshållaren efteråt.

Foto: Birgitta Persson

Kärt återseende när professor gästade byn

Kjell Hansson vill gärna framhålla det som håller folk friska

PÄRUP. Den gångna helgen återvände professor Kjell Hansson till sin barndoms-trakt. Vid stödfesten för Pärups bygdegård talade han på temat "Kärlek och hälsa".

120 personer mötte upp när Östra Sallerups JUFs bygdegårdsförening UPA bjöd in till stödfest för bygdegården. Det var förstås många närboende, men kvällens föreläsning lockade även flera nyfikna Hörbybor till Pärup.

Kjell Hansson växte upp i Östra Sallerup där hans far Emil Hansson var lärare i många år. Så småningom flyttade familjen till Hörby och

Kjell gick då på gymnasiet i Eslöv. Han sökte sig därefter till universitetet i Lund och studier i beteendevetenskapliga ämnen. För Kjell var det närmast en självklarhet att fortsätta.

– Min far var ju lärare, så det var naturligt att läsa och studera, säger Kjell Hansson, som började läsa i Lund 1963.

Jobbar som terapeut

Nu, mer än 40 år senare, är Kjell Hansson fortfarande kvar på universitetet. Fast i dag är det han som står bakom katedern och som leder intressanta forskningsprojekt. Han är legitimerad psykolog, psykoterapeut, socionom och som-

maren 2002 blev han professor i socialt arbete.

Några 40-timmars arbetsveckor blir det sällan, utan Kjell Hansson arbetar ofta betydligt mer än så. Han ägnar sig åt forskning motsvarande en 50-procentig tjänst och han lägger ned ungefär lika mycket tid på undervisning i psykoterapi. Han tar dessutom uppdrag som konsult och jobbar kliniskt.

– Jag brukar ha mottagning en kväll per vecka, berättar han.

Till USA

Kjell Hansson är knuten till Lunds universitet, men har medverkat i flera internationella forskningsprojekt. Han

har bland annat samarbetat med forskare vid George Washington University i Washington DC angående beteendegenetiska projekt. Forskarna undersöker då vilka beteenden som sitter i generna.

Kjell Hansson har även hållit föreläsningar på flera håll i Europa om sin forskning. I mars åker han till Denver, USA, för att föreläsa om familjebehandling för beteendestörda ungdomar.

Just behandling av beteendestörda barn och ungdomar är en av Kjell Hanssons specialiteter. Här spelar föräldrarna en viktig roll och det gäller att stärka dem på olika sätt.

– Det är mycket billigare för samhället att satsa på förebyggande arbete, hävdar Kjell Hansson, som rent allmänt hellre fokuserar på det som fungerar bra än på problem och risker.

Ett annat område, som Kjell Hansson forskar i, är nämligen friskfaktorer. Det vill säga de faktorer som håller människor friska när de drabbas av motgångar och svårigheter av olika slag. Nära och intima relationer är ett exempel på en sådan friskfaktor och det fick publiken i Pärups bygdegård veta mer om.

BIRGITTA PERSSON

0415-165 76

birgitta.persson@skd.se

Kjell Hansson. Ålder: 63 år. Född: Östra Sallerup, Bor: Lund, Familj: gift med Inga sedan 37 år, två barn och tre barnbarn, Yrke: professor i socialt arbete, socionom, psykolog, psykoterapeut, Fritidsintressen: forskning, familjen, resor, Aktuell: gästade nyligen Pärups bygdegård för att tala på temat "Kärlek och hälsa".

Nära relationer påverkar hälsan

HÖRBY. Nära relationer är positivt för människors hälsa.

Det framhöll professor Kjell Hansson vid sitt föredrag i Pärups bygdegård den gångna helgen.

Befolkningsstatistik

Han inledde med lite befolkningsstatistik, såsom att de flesta nya familjer är samboförhållanden, att 55 procent av

alla barn föds utom äktenskapet, att ett äktenskap i genomsnitt varar i 10,8 år och att skilsmässofrekvensen i Sverige ligger på 55 procent.

- Vi ligger i topp i världen när det gäller skilsmässor tillsammans med Danmark, USA och några andra länder.

Som vänner

Vad är det då som gör att ett äktenskap håller? Kjell Hansson presenterade några av ameri-

kanen John Gottmans forskningslynd.

Gottman, som studerat mer än 3 000 par, konstaterar att en stödjande relation där mannen och kvinnan fungerar som varandras stöd fungerar som ett slags kitt. Ideliga och intensiva konflikter är däremot inte särskilt gynnsamt.

S-1

- Ja, det krävs en viss impuls-kontroll och att man inte sårar

varandra så djupt att det blir svårt att reparera.

Kjell Hansson redogjorde vidare för den magiska relationen: 5-1.

- Det behövs fem gånger mer positiva handlingar i en relation än negativa. Alltså, om ni gör bort er en gång - så är det blommor fem!

BIRGITTA PERSSON

0415-165 76

birgitta.persson@skd.se

De månar om sin bygdegård

PÄRUP. Arne Andersson, mångårig ordförande i Pärups bygdegårdsförening, och föreningens kassör Knut Rosenberg, som för övrigt var den som förmedlade kontakten med professor Kjell Hansson, är mycket nöjda med uppslutningen till stödfesten. Under kvällen medverkade även The Farmers, dvs Bengt Hylén, Henrik Falkenberg och Sven "Ulatofta" Olsson.

Skånska Dagbladet 2008

NY SERIE:
MELLANSKÅNSKA ORTER

ARNE ANDERSSON har varit ordförande i Pärups bygdegård i 30 år, och han efterlyser att yngre krafter tar vid. Under hans tid har bygdegårdens popularitet minskat, men den anlitas fortfarande för ett 30-tal familjefester om året. FOTO: ÅSE MARIE NILSSON

Pärup behöver unga krafter

SIDAN 8

"Vi är en bunte pensionärer"

SAMLINGPLATS. Pärup har förändrats mycket de senaste 50 åren. Borta är byns samlingsplatser. Endast bygdegården, som förr var en självklar plats att fira viktiga bemärkelse-dagar på, är kvar.

Nästa år fyller Pärups bygdegård 75 år, vilket kommer att firas. Även om byns numera enda samlingsplats har försökt hänga med i tiden – bland annat har jordvärme installerats och en handikappsanpassning skett – så har tiderna förändrats. Bygdegården var mer anlitad för 40, 50 år sedan.

– Då hade man alla familjefester här. Nu sätter många in en annons om att de är

bortresta på högtidsdagen, säger Arne Andersson.

Numera blir det ett 30-tal familjefester och ett och annat bröllop varje år. Många tycker att det blir dyrt. Förutom lokalhyran på 1 300 kronor, tillkommer andra utgifter för att få till ett lyckat kalas. Lokalen hyrs även ut till föreningsmöten, studiecirkel och föreläsningar.

Efterlyser nya krafter

Arne Andersson är ordförande i Pärups bygdegård sedan 30 år tillbaka. Det är alldeles för lång tid, menar han, och efterlyser yngre krafter.

– Vi är en bunte pensionärer som sitter här, men vad händer med bygdegården

när vi är borta? Ibland går någon yngre med, men de slutar efter ett par år eftersom de tröttnar och det finns så många andra aktiviteter.

Ideellt arbete

Han menar att dagens unga inte är beredda att arbeta ideellt. Och bakom bygdegården ligger många timmar obetalt arbete. Förutom svårigheter med att nyrekrytera har det även blivit svårare att få sponsorhjälp av företag.

– Däremot är privatpersoner villiga att ställa upp med pengar. De vill ha lokalen kvar, eftersom bygdegården är det sista allmänna stället i byn.

ÅSE-MARIE NILSSON

ase-marie.nilsson@lokaltidningen.se

Lokaltidningen 2011

75 års gemenskap under samma tak

Bygdegårdsförening bjuder in till fest

INSTITUTION. Bröllop, danskvällar, födelsedagskalas och studentskivor. I 75 år har folk från Östra Sallerup med omnejd kunnat samlas i det röda huset på backen. Den 8 september bjuder Östra Sallerups bygdegårdsförening in till jubileumskalas.

Den tillhör Östra Sallerups bygdegårdsförening, men kallas i folkmun för Pärups bygdegård. Oavsett namnförvirringen har många hittat dit genom åren.

Byggs 1937

Bygdegården uppfördes 1937, i en tid då många människor i Sverige bildade föreningar för att få en känsla av samhörighet och trygghet. Gamla protokoll och årsredogörelser vittnar om att framför allt danstillställningarna dominerade fram till mitten av 1950-talet. Enligt vederhäftiga uppgifter "är det många kontakter som tagits i detta hus som sedan blivit äktenskap". I dag är användningsområdena mer varierade.

– Gården används till både bröllop och borgerliga begravningar. Även kurser och vissa fullmäktigemöten

MARGARETA JÖNSSON, Nils-Martin Andersson och resten av bygdegårdsföreningens styrelse bjuder in till kalas den 8 september.

FOTO: MAREK STEFANIAK

äger rum här, berättar kassören Nils-Martin Andersson, vars egen far Albert en gång i tiden själv var med i föreningens styrelse.

Under årens lopp har byggnaden även kommit att moderniseras med bland annat centralvärme och toaletter i källaren.

– I början av 1950-talet fick besökarna fortfarande använda sig av ett utedass,

berättar Margareta Jönsson, sekreterare i föreningen.

Helstekt gris

Lördagen den 8 september bjuds allmänheten in till en jubileumsfest på gården. På programmet står helstekt gris och musikunderhållning med Åke Hjerpe för 280 kronor per person. Pengarna går till underhållet av gården.

– Den är väl värd att bevaras och är i dag en av få kvarvarande institutioner sedan både affärer, bagerier och mejerier försvunnit från byn, säger Nils-Martin Andersson.

MAREK STEFANIAK

marek.stefaniak@lokaltidningen.se

Bygdegård firar 75 år med fest

■ **FEST.** Styrelsen för samlingsplatsen i Pärup tror på fullt hus

PÄRUP

Östra Sallerups bygdegård firar 75 år och ställer till med jubileumsfest. Tanken är att göra reklam för den gamla byggnaden och få in pengar så att festlokalen kan få en efterlängad ommålning.

Bemärkelsedagen firas den åttonde september med underhållning av Åke Hjerpe.

På menyn står helstekt gris och till efterrätt vankas det kaffe och tårter.

– Just nu har vi ett 60-tal som har köpt biljett, men vi hoppas och tror på fullt hus, säger Nils-Martin Andersson, kassör i föreningens styrelse.

Bygdegården som ligger i Pärup byggdes av den lokala grenen av Jordbrukare- Ungdomens Förbund 1937. Sedan dess har det varit en mötesplats för folk i området.

Styrelsen som i dag har hand om fastighetsskötseln består av nio medlemmar.

En av dessa är sekreteraren Margareta Jönsson som också är gårdens vaktmästare.

– Överskottet från festen är planerat att gå till att måla om festlokalen, säger hon och berättar att det är en stor utmaning att underhålla en gammal fastighet.

För att klara uppgiften att sköta den gamla byggnaden får föreningen en summa från kommunen som

Nils-Martin Andersson och Margareta Jönsson gick tillsammans i skolan från första till fjärde klass. Flera årtionden senare hamnade de i Östra Sallerups JUF:s bygdegårdsförening styrelse. Det är den som i dag sköter driften byggnaden.

FOTO: LUKAS ERBYD

täcker en del av drift- och anläggningskostnaderna.

Även företag och privata aktörer sponsrar driften av huset.

Men styrelsens mål är att uthyrningen skall vara den verksamhet som ger mest pengar till föreningen.

– LRF har haft sina årsmöten här, kommunfullmäktige har sammanträtt i lokalen.

– Vi har även haft tre, fyra borgerliga begravningar, säger Nils-Martin Andersson.

Varför är det viktigt att bygdegårdar bevaras?

– För att det är det enda som är kvar från de gamla dagarna. För hade vi kvar, mejeri, butik och bageri i bygden. Gården håller det gamla vid liv, säger Margareta Jönsson.

Vad är nästa steg efter att ni har målat om festlokalen?

– Då vill vi måla huset utvändigt, säger hon.

Lukas Ernyd

040-460 55 00, lukas.ernyd@skanska.se

Festlokalen kan rymma 105 personer som även har varit arena för gymnastikuppvisningar och auktioner.

FOTO: PRIVAT

Kundtjänst: Prenumeration och privatannonser 0774-41 00 41. Redaktion: Södergatan 14, 241 30 Eslöv, 0413-693 21. E-post: red.mellanskane@skanska.se

Nostalgin flödade i Pärup

PÄRUP

En danskväll i nostalgins tecken. Ett 70-tal personer kom till Pärups bygdegård i helgen för att dansa och prata minnen från förr.

– Det blev verkligen en lyckad kväll, säger en glad Nils-Martin Andersson, kassör i Östra Sallerups Bygdegårdsförening.

Pärups bygdegård har gamla anor. Den uppfördes redan 1937 av den lokala JUF-föreningen och hade sin storhetstid på 1950-talet då besökarna kom cyklande från alla håll till Pärup på helgerna för att svänga loss på dansgolvet.

Den gångna helgen arrangerades för första gången en nostalgikväll i bygdegården. Över 70 personer kom för att träffa gamla och nya bekanta och dansa till Ronimaz orkester, med Sten Roslund som kapellmästare på dragspel och Roland Mårtensson på gitarr.

– En mycket trevlig kväll. Vi spelade musik från 60-, 70- och 80-talet och fram till nu. Vi försöker plocka upp det som folk vill höra när vi är ute och spelar, säger Sten Roslund, som har spelat dansmusik i över 60 år och även har drivit Tydingesjöns festplats i Broby i många år.

Ronimaz tog inte något gage för fredagens spelning.

– Det här gjorde vi för bygden. Vi vill värna om de festplatser som finns kvar, säger Sten Roslund, som tillsammans med bygdegårdsföreningen tog initiativet till nostalgikvällen.

Nils-Martin Andersson gläds också åt att sats-

Det var full fart på dansgolvet när det bjöds in till nostalgikväll i Pärups bygdegård den gångna helgen.

FOTO: PRIVAT

Ronimaz orkester har funnits sedan 1980-talet. Sten Roslund spelar dragspel och är kapellmästare och backas upp av Roland Mårtensson på gitarr.

ningen föll så väl ut, och öppnar upp för fler nostalgikvällar framöver.

– Det kom ett 70-tal personer för att återuppliva minnen från en tid som de flesta själva har upplevt. Stämningen var hög och det var verkligen en dansant publik. Det var inte många stunder som folk satt ner, utan de var uppe och dansade hela tiden.

– Det var många som bad oss att göra om det här, och det kommer vi

förmodligen att göra. Antingen nu i höst, eller till våren, säger Nils-Martin Andersson.

Pärups bygdegård drivs utan ekonomisk vinning.

– Det är möjligt genom intäkter från lokaluthyrningen och ideellt arbete av styrelsen, som till stor sköter fastighetsunderhållet och engagerar sig i huggandet och försäljningen av julkärvorna.

På senare år har bland annat akustiken förbättrats

Pärups bygdegård - anrik mötesplats och festplats ut-
anför Hörby.

i fastigheten genom att ett akustiktak har satts upp i stora salen.

– Vi har även installerat en hörslinga, som kan användas av dem som har hörapparat vid föredrag eller liknande arrangemang.

Bygdegården har plats för 125 personer i stora salen och 20 i den lilla. Fastigheten ligger för sig själv ute på landsbygden, vilket har många fördelar, enligt Nils-Martin Andersson.

– Den ligger lite avskilt, men det betyder också att musiken inte stör några grannar. Vi har inga restriktioner när det gäller det, säger han.

Jonas Karlsson

HÖRBY

Kundtjänst: Press- och reklamavdelning 0774-61 00 41, Redaktion: Södergatan 14, 247 30 Eslöv, 0403-693 21, E-post: red@skanska.se, Platsansvarig: Henrik Lindahl, 0704-34 26 26, henrik.lindahl@skanska.se

Nils-Martin Andersson är kassör i styrelsen och har gjort en djupdykning i bygdegårdens historia.

Pärups bygdegård fyller 80 år i år, och är en populär samlingslokal som hyrs ut för fester och föreningsträffar.

Östra Sallerups JUF:s bygdegårdsförening har en styrelse – men inga medlemmar. I styrelsen ingår bl a Peter Andersson, vice ordförande, Karin Andersson, ledamot, Nils-Martin Andersson, kassör, och Margareta Jönsson, sekreterare.

Bygdegården – en pigg 80-åring

■ JUBILEUM. Östra Sallerups JUF:s bygdegårdsförening siktar mot framtiden

PÄRUP

Det stundar jubileumsfestligheter i Pärups bygdegård. I år är det 80 år sedan samlingslokalen stod klar.

Festfixarna i styrelsen förbereder jubileumsfirandet, samtidigt som föreningen gör sig redo att ta klivet in i framtiden. Bygdegården ska snart få fiber.

Det var Östra Sallerups JUF-förening som såg till att Pärup fick en bygdegård för 80 år sedan. Byggnaden invigdes i början av december 1937. Syftet var att skapa en samlingsplats

för folket i trakten. Dans- och tillställningarna dominerade fram till mitten av 1950-talet, men lokalerna uppläts även för förenings-sammankomster, gymnastikuppvisningar, auktioner och mycket annat.

Bygdegården har fortfarande en stark ställning i bygden, och arrangemangen avlöser varandra. Närmast på programmet står jubileumsfirandet nästa lördag, då bland annat Karin Laserow från tv-programmet "Bytt är bytt" föreläser om antikviteter.

– Pärups bygdegård har alltid varit en viktig samlingslokal för lokalbefolk-

ningen. Den hyrs ut för privata fester – allt från olika typer av födelsedagar och bemarkelsedagar till bröllop. Den är till och med godkänd för borgerliga begravningar, säger Nils-Martin Andersson, kassör i Östra Sallerups JUF:s Bygdegårdsförening.

Det är styrelsen som förvaltar huset, och man har en deltidssanställd vaktmästare som sköter det praktiska med uthyrningen.

– Föreningen har inga medlemmar, men vi har en arbetande styrelse och en vaktmästare som hjälper

oss. I stället för medlemsavgifter har vi sponsorer som stöder oss. De som bor här ute är trogna och ställer upp och är angelägna att det ska fungera. Allt arbete i föreningen sker ideellt, fortsätter Nils-Martin Andersson.

Hans var Albert Andersson var med och byggde Pärups bygdegård, och Nils-Martin har fortfarande kvar andelsbeviset hemma i sin bostad.

Vice ordförande i föreningen är Peter Andersson. Han flyttade till Pärup för tio år sedan, och kom snabbt i kontakt med någ-

DET ÄR EN OERHÖRT TREVLIG GEMENSKAP I FÖRENINGEN.

ra av eldsjälarna i byn när de var ute och sålde julklappar för att få in pengar till driften av bygdegården.

Nu har han varit med i styrelsen i flera år, och stortrivs med uppgiften.

– För oss som nyinflyttade var det ett bra sätt att lära känna folket i byn och lära känna bygden. Och så märkte vi snart att det är en oerhört trevlig gemenskap i byn och i föreningen, säger Peter Andersson.

När landsbygden utanför Hörby ansluts till fibernätet tänker Pärups bygdegård vara med.

– Med fiber blir det lättare att koppla upp sig online för dem som hyr lokalerna. Man kan även tänka sig filmvisningar och andra aktiviteter, säger Nils-Martin Andersson.

Jonas Karlsson